

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adm. In-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oras și
comitat 502.

In fața alegerii dela Caransebeș.

Prin condițiile și împrejurările în cari ea se va săvârși, alegerea noului episcop de Caransebeș nu este un act de însemnătate provincială a unei singure dieceze, ci privește întreaga biserică ortodoxă.

Cari sunt considerațiile ce trebuie să ne călăuzească în fața acestei situațiuni?

Constituția bisericii noastre nu dă numai drepturi, ci cere să ne împlinim și anume datoriile. Datoria noastră cea mai de căpetenie e de-a păzi neatinsă autonomia bisericii noastre. În mâna oamenilor slabi, constituția poate să ajungă o armă de sinucidere.

Pentru aceia trebuie să uzăm de autonomia bisericii noastre astfel ca în afară să o apărăm de atacuri, iar în lăuntru să o consolidăm moralicește și materialicește tot mai mult. Aceasta este datoria noastră și răspunderea pentru asta înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor cade în sarcina sinodului electoral chemat să-o împlinească.

În timpul din urmă s'au ivit între noi oameni, cari nu aleg mijloacele în lupta pentru atingerea scopurilor lor personale, folosindu-se de *ucigași morali* și nepregătind de-a introduce chiar și amestecul străin în sanctuarul bisericii noastre. Să ne aducem aminte de ororile alegerilor din Arad, când cu ajutorul condeielor simbriașe și cu mobilizarea mulțimii, a străzii, s'a încercat terorizarea sinodului și înfrigurarea libertății electorale. Publicul ungueresc din

Arad eră alarmat și chemat pe stradă pentru a-se îngrădă în actul alegerii și pentru a lua o atitudine în fața sinodului.

Acum uneltirile mișelești au început iarăși. Acțiunea a pornit tot de aici din Arad. Încă de astă primăvară au fost puse în lucrare mijloace și mai josnice și detestabile, coruperi, furtișaguri etc. pentru a decapita pe oamenii cinstiți cari le păreau a le sta în cale.

În fața acestei situații care ne deschide perspective înfiorătoare pentru viitor, datorită sinodului electoral va fi de-a nu se clătina, ci de-a proceda bărbătește, neascultând de nici un glas de ademenire sau de amenințare, urmând numai glasul conștiinței sale adevărate. Nu este numai interesul unei dieceze ca în fruntea ei să se afle un om integru moralicește, un om curat și luminos sub raportul caracterului, ci este interesul bisericii întregi, căci dacă demoralizarea se va încuibă într-o parte cât de mică a bisericii, ea va infecta și cuceri tot restul organismului sănătos. Este firesc că și de data asta infecția demoralizării va cerca să atace organismul bisericii noastre în punctul ei cel mai slab, trebuie deci ca tocmai în locul acesta să-i opunem rezistența cea mai mare, așezând acolo pe paznicul cel mai treaz, pe bărbatul cel mai curat și cel mai integru.

Episcopul nu poate fi alesul unei părți neînsemnate a bisericii, a unei grupări, fracțiuni sau familii, el nu poate să reprezinte interese particulare, ci trebuie să fie al bisericii întregi, al intereselor obștești.

El va trebui să fie omul despre care toată lumea are convingerea și sentimentul că trăiește și va trăi și munci numai și numai pentru biserică sa și pentru neamul său.

Numai un astfel de om va putea ținea piept valurilor ce bat cu furie tot mai mare cetatea bisericii noastre. Nu persoana ci virtutea va trebui intronată în scaunul păstoresc, căci *virtus vim vincit*.

Aceasta trebuie să fie singura considerație ce trebuie să ne călăuzească. Ar fi greșit să căutăm la alte considerații, la alți factori. A căuta la factorul celalalt, dreptul de întărire al guvernului, e o meschinărie cu care să trag pe sfoară oamenii de bună credință și ar fi să consfințim atunci în biserică noastră cea mai grozavă corupțiune și cel mai întunecat bizantinism. În chipul acesta vom deschide largi porțile bisericii noastre nu celor mai buni, ci celor mai răi, pentru că este știut că acolo unde curva înșește titlul moral pentru a se impune, se folosește de apucături necinstite pentru a ajunge cu ajutorul acestui factor în locurile cele mai sus puse. Atunci locurile acestea nu vor mai ocupate de cei mai buni ai noștri, ci de cei mai ticăloși, căci nu cine va prezenta maximum de calitate și virtuți morale ci cine va oferi maximum de demoralizare va învinge în întrecerea asta.

Să înlăturăm, deci factorul acesta din calculele noastre. El nu poate să creieze o emulație în bine ci numai o emulație în rău și nu cine se va urca pe culmea cea mai înaltă a înălțimilor morale ci acel ce se va coborî în adâncimea cea mai adâncă

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Anina—Marilla.

De odată aud un glas dumnezeesc. În unde adânc mișcătoare, zguduitoare, îmi năpădesc auzul accentele subline ale unei melodii cunoscute. Mă silesc să deslușesc bine melodia. De odată se naște însă un tumult asurzitor. Sublima melodie dispăre și, în locul ei se aude par'că o fanfară militară. Și iată și armata. Regimente întregi de infanterie austro-ungară și honvezi trec prăfuite, obosite, — sunt regimentele pe cari le-am văzut manevrând la Buziaș acum câte-va zile. Dar nu, nu e armată, nu e fanfară militară. Tumultul se potolește și iar se deslușește melodia cea fermecătoare. Acum aud bine de tot? Un glas omenesc o cântă. E »Miserere« din Trovatore. E glasul lui Slezac, celebrul tenor german.

Dar ce caută Slezac la 5 ore dimineața la ușa odăii mele din Oravița? Cum de s'a hotărât acest mare tenor, care a refuzat să vie la București, de și i s'au oferit onorarii considerabile, să mă viziteze pe mine singur, la Oravița, în mod gratuit și atât de... matinal?!

Fac o sforțare și în sfârșit izbutesc să deschid ochii de pe cari pleoapele grele de somn nu voiau să se ridice cu nici un preț. Da, era în adevăr glasul lui Slezac! Era sublimul »Miserere« reproduc de-un fonograf. Ce se întâmplase?

De cu seară rugasem pe amabilele mele gazde să mă deștepte a doua zi la cinci dimineața, ca să nu pierd trenul cu care se făcea excursia la Anina Sommerfrische Marilla. Dar d. și doamna Seemayer, — cari, de și sunt germani, și-au dat concursul întreg pentru buna reușită a Adunării societății de fond pentru teatrul românesc, contribuind cu tot ce-au putut la încântarea și buna ospetire a vizitatorilor, — au căutat și de astădată să fie cât se poate de prevenitori. De aceea au pus gramofonul să-mi cânte din Slezac, ca să mă trezesc legănat de valuri armonioase. Le era teamă, pe semne, să nu se întâmple vre-o catastrofă, dacă m'or deștepta în mod mai puțin... muzical. Nu știau, bieții oameni, cum suntem obișnuți noi să fim deșteptați pe la hotelurile din România!

Dar de abia tace Slezac și alt glas răsună: e glasul dlui Persecă, simpaticul candidat de avocat din Oravița. D. Persecă trebuie s'o mărturi-

sesc, e ceva mai răgușit ca Slezac, dar are intenții tot așa de bune. Și d sa și-a pus glasul în serviciul aceleiași nobile cauze. A venit să mă cheme la trăsură. Plecăm împreună. Pe drum am avut prilejul să mă conving că dl Persecă nu-și dez-minte numele. Fiindcă trebuie să știți că dl Persecă este o adevărată... piersecă de om.

Însfârșit, iată-ne pe tren la Anina. Excursia e condusă de dl Dr. Ludovic Méheș, după ale cărui stăruințe ni-s'a pus la dispoziție un vagon special, așezat înadins la sfârșitul lungului șir de vagoane pentru a putea vedea toată priveliștea ce se desfășoară ochiului pe această interesantă de accidentată linie. Trenul pornește și valea Lișavei începe să se strecoare sub privirile noastre întâi mai repede, apoi din ce în ce tot mai încet, mai întortochiată, mai îngreunată de bogata povară verde ce o îmbracă atât de bogat. Urcăm mereu și mașina găfâie obosită. La fiecare cinci-zeci de metri, suim cu un metru. Linia ferată se întinde ca o cărărușe șerpuitoare la mijlocul despărțitor a două prăpăstii verzi, al căror fund aci se adâncește înfiorător, aci se ridică la nivelul liniei, se înalță deasupra ei, o strânge în ziduri de stâncă.

Neumann M.

Marc deposit de

haine pentru bărbați, băeți și fete.

furnizorul cărții ces. reg. în Arad.

A apărut prețcurentul ilustrat al articlilor

recunoscuți de calitatea cea mai bună.

La dorință gratuit și scutit de taxă.

a bizantinismului, va fi chemat să ne conducă. Atunci nimeni să nu mai aștepte un cler înalt demn și sănătos moralicește, atunci Bizanțul cu înspăimântătoarele sale orori morale și cu pieirea-i finală ne așteaptă și atunci răspunderea lui va apăsa asupra celor ce l-au introdus, asupra sinoadelor electorale.

Lupta politică nu are nimica de-a face cu actul acesta electoral. Nu este vorba aici de-a-să da o luptă contra vrăjmașului de afară, contra guvernului, ci contra vrăjmașului din lăuntru, în contra acelor care prin corupția caracterelor vor să se ridice, în contra acelor, cari vor să se folosească de guvern pentru a-și face interesele lor particulare și bizantine. Trebuie să-i deosebim totdeauna pe aceștia de vrăjmașii noștri din afară, de guvern. precum în general lupta noastră trebuie îndreptată mai întâiu împotriva dușmanilor noștri celor mai primejdioși, a celor dinlăuntru.

Aici interesele noastre, credem, să întâlnesc cu ale guvernului. Căci credem că este interesul oricărui potrivit cinstit și loial de-a înlătură mijloacele necinstite și ascunse de luptă, înlăturând pe cei cu două fețe, pe cei cari între noi fac pe naționaliști, iar în fața guvernului pe patrioții. Vrem cinste, vrem lealitate și luptă pe față.

Pentru aceea numai un om care întotdeauna și în toate împrejurările este același, care în socotelile amânduror părților figurează ca un factor pururea stabil și egal lui însuși, numai un astfel de om poate fi alesul diecezei de Caransebeș.

Aceasta o cere cinstea, o cere binele și interesul bisericii și neamului nostru, și *salus rei publicae suprema lex esto.*

»Calvarul« nostru la conferința dela Berlin. Din Viena ni-să comunică pe cale particulară că ziarul »Gross-Oesterreich« prepară un număr special pentru conferința interparlamentară, care va avea loc în luna asta la Berlin. Numărul acesta va cu-

prinde știri amănunțite despre asuprașirile nemaghiarilor din Ungaria și va fi menit să informeze pe reprezentanții parlamentari ai tuturor statelor asupra adevărului în chestia ungară.

In acest număr al ziarului »Gross-Oesterreich«, va intra și »Calvarul« nostru publicat dăundzi.

Consilii de ministrii. Ministrii cari de prezent se află la Budapesta, au ținut ieri un consiliu la locuința ministrului de comerț Kossuth. Consiliului i-a premers o audiență a prim-ministrului Wekerle la împăratul. Wekerle — spune comunicatul semi-oficios — i-a referat Majestații Sale despre situația politică actuală și despre chestiunile la suprafață. Consiliul de ministrii ce-a urmat a discutat budgetul comun și au stabilit termenul de convocare a delegațiilor. Tot cu chestiunea convocării delegațiilor se aduce în legătură și venirea ministrilor din Austria și a celor comuni la Budapesta. Consiliul de ministrii comun după cât se prevede se va ținea încă în decursul săptămânei acesteia. Ministrii comuni Aehrenthal, Schönaich, Burian, primul-ministru austriac Beck și ministrul de finanțe austriac Korytowski, vor sosi cu toții azi. E interesant că dintre toți numai ministrul afacerilor externe, baronul de Aehrenthal, va fi găzduit la palatul împăralesc.

La 10 Septembrie se va celebra în biserica »Eternelor rugăciuni« ridicată memoriei reginei Elisabeta, un recviem pentru odihna sufletului ei, de către arhipăstorul catolic Samassa, — la care vor lua parte toți membrii dinastiei cari sunt la Budapesta, precum și corporațiunea ministrilor.

Socoliștii și Supllo. La Susak, în vecinătatea orașului Fiume, »șoimii« sămăntilor slave dela sudal monarhiei, socoliștii, au organizat o frumoasă serie de jocuri olimpice din prilejul sfințirii flamurei lor. Peste 2000 de socoliști, în cămăși de gimnastică roșii și cu pene de vultur la chipiu, au dat proba de vâjjoșie, curaj și

istețime, a rasei slave. Orașul a îmbrăcat în cinstea lor haine de sărbătoare, arborând o pădure întreagă de steaguri și organizând mai multe manifestații entusiaste. Aseară a fost banchet, unde s'a toastat pentru idealurile culturale ale slavilor. Pressa remarcă toastul deputatului croat Supilo care a zis între altele:

„N'am de gând să fac politică, dar sunt convins, că toți câți sunteți de față, înțelegeți lupta tragică, ce-o poartă azi națiunea croată. Sărbătoarea de azi ni-e balsam alinător, deoarece întruchipează unirea tuturor forțelor, a căror depositari sunt socoliștii, vajnicii luptători ai libertății naționale. Nădăjduiește că Croația își va eluipă încurând independența și libertatea. Salută reuniunile socoliștilor în nădejdea că nu peste mult vor putea prăzni în Croația liberă ziua biruinții“.

Serbările au decurs fără incidente provocatoare și astfel miliția postată pentru caz de nevoie la Fiume, n'a avut amestec.

Părechea regală spaniolă la Budapesta. Se anunță semi-oficios, că regele Spaniei, Alfonso XIII și regina Victoria vor sosi la întâiu Oct. la Budapesta, să feliciteze pe Majestatea Sa împăratul din prilejul jubileului său. Curtea va da în onoarea lor un bal la palatul din Buda.

Bosnia cere constituție. O deputațiune a organizației sârbilor și mohamedanilor din Bosnia a predat ieri la Seraievo ministrului de finanțe comun, baronului de Burian, un memorandum, în care se urgentează inaugurarea constituției.

O distingere a contelui Apponyi. Subt acest titlu »L'Indépendance Roumaine« de ieri, scrie:

În Turcia, până ieri încă absolutistică, elementul românesc poate adora pe dumnezeu în limba sa maternă. În Ungaria constituțională și care mâne deja va fi înzestrată cu vo-ul egal pentru toți — cel puțin în teorie — guvernul a interzis românilor de-a face instrucția religioasă a copiilor lor românește, limba de instrucția va trebui să fie cea ungurească. Aceasta este noua ispravă a spiritului șovinist ce stăpânește pe oamenii dela Budapesta. Meritul inițiativei aparține dlui Apponyi,

Par'că plutim în mijlocul unei imense mări de verdeață încontinuu flux și reflux, care din când în când își arată colții de stâncă ascunși în adâncul valurilor verzi. Dar aceste valuri, câte o dată, se ridică amenințătoare, se apleacă deasupra liniei, vor s'o înghită. Par'că o teamă neînțeleasă ne cuprinde. Dacă această strivitoare greutate se va abate peste noi? Dar deodată se aude un uruit puternic. Se face întuneric besnă. Am intrat într'un tunel. Linia ferată se strecură printre stânci. Și iar trecem pe cărarușă dintre cele două prăpăstii verzi, — de un verde limpede, deschis. Dar aceasta e numai impresie de o clipă. Fiindcă îndată verdele deschis se mai întunecă puțin, vântul îl tremură și-l face să schimbe fețe-fețe, ca apele unui smarald. Intrăm în al doilea tunel. Sunt patru-sprezece tuneluri pe linia Oravița-Anina. La eșire, o costișe de otavă grasă se deschide surăzătoare înaintea noastră. Și, departe, în mijlocul acestui verde primăvărat, o pată întunecată se desenează, ca umbra unui nor ce nu există pe întinsul limpede al cerului scaldat de soare. E o mică livadă de pruni.

Intrăm în al treilea tunel. Dnul Dr. Méhes se plimbă de-alungul vagonului și dă tuturor lămuririle cerute, ne atrage luarea aminte asupra frumuseților pe cari nu trebuie să le trecem cu vederea. Dnul Dr. Méhes poartă un nume unguresc, — d sa este însă un bun român, unul din cei mai vajnici luptători români din Oravița. O întâmplare ce nu e lipsită de interese a mijlocit maghiarizarea numelui său. Pe tata d sale îl chemă Stupariu. Dinsul a fost condamnat, din pricină politică, la spânzurătoare. Pe când îl ducea însă, în căruța stăpânișii, la locul execuției,

el a izbutit să fugă, aruncându-se într'o apă. Conducătorul căruței a făcut raport că condamnatul Stupariu s'a înecat. Dar, fiindcă autoritățile îl considerau mort, și-a schimbat numele, traducându-l în ungurește. Fiindcă, »méhes« înseamnă pe ungurește stupar.

— Dacă ași fi avut copii, — ne a spus dnul Dr. Méhes, — ași fi îngrijit să-mi reconstitui numele adevărat românesc. Dar așa, n'am pentru cine s'o fac. S'apoi, numele poate să fie unguresc, inima să bată românește.

La aceste cuvinte, conducătorul trenului oftă adânc. Eră și el român. Se maghiarizase însă în speranța că va fi mai bine tratat.

— Am fost păcălit, — spunea el cu necaz. După ce m'am maghiarizat, mi-a mers mai rău ca înainte. Dar asta nu e nimic. Ne maghiarizăm pe din afară. Pe din năuntru tot români rămânem.

Și conductorul începe să ne spue, într'o românească relativ bună, cum se numesc dealurile și văle pe unde trecem. Toate au nume românești.

— Dar pe ungurește cum se numesc?

— Tot așa.

Munții și văle sunt greu de maghiarizat!

— Să vedeți pe »maica precistă« — ne spune conductorul înainte de a intra în tunelul a patrulea. Indată ce vom ieși din acest tunel să vă uitati pe stânga în gura tunelului următor.

Toți așteptăm nerăbdători grămădiți la ușile și ferestrele din stânga ale vagonului. Cum ieșim din tunel, ne îndreptăm privirile spre punctul arătat. Și în adevăr ne apare, pentru o clipă numai, o priveliște încântătoare. Iluminată de razele soa-

relui, gura tunelului, prin care se zăresc niște stânci din partea cealaltă, pare o icoană ce reprezintă pe sfânta fecioară, înconjurată de lumina sfântă.

Priveliștea aceasta ține numai o secundă însă, adică numai clipa cât în mersul trenului, noi trecem prin punctul de unde se pot vedea gura tunelului și stâncile ce se întrevăd prin ea, luminate de soare.

Iată-ne ajunși la stația Lișava. Aci ne coborim din tren și mergem pe o cărarușă să bem apă proaspătă din isvorul înviorător al Lisavei, care țigănește de sub piscul Tîlfa lui Ștefan.

Sub podul de fier peste care trece linia ferată, se unește valea Lișavei cu valea Dobreei, de-alungul căreia se întinde mai departe drumul în spirală ce-l parcurem.

Și ne urcăm mereu. Și în urma noastră rămân, într'un grup pitoresc trei piscuri: Prislovl, Custura și Tâlfă mare. Custura e cel din mijloc. Are vârful foarte ascuțit și forma unei căpățini de zăhar. Acest grup, în timpul drumului, dispare și apare iar. Și călătorul îl cunoaște mereu după vârful ascuțit al Custurei.

Dela o cotitură se poate vedea drumul în spirală ce am străbătut precum și gurile negre ale tunelurilor multe prin cari am trecut. Multe grătăți au avut de învins acei cari au construit această linie ferată! Deși numai de 33 de kilometri, ea a costat 36 milioane de floreni, adică 80 de milioane lei. Pentru fiecare kilometru de linie ferată s'a cheltuit aproape trei milioane lei. Colosal!

Cu toate acestea, nu e mult dacă ținem seamă de lucrurile multe și grele de cari au fost nevoie.

NOUTĂȚI.

ARAD, 9 Septembrie n. 1908.

— La temniță. Azi Miercuri d-nul N. Mitru redactorul »Plugarului Român« a intrat în temnița ordinară din Timișoara pentru a-și face osânda de patru zile pentru un articol publicat pe timpul alegerilor. În același timp procurorul a mai intentat dlui Mitru un proces de presă pentru articolul »Cuvânt către cărturari« din același ziar.

Actualmente următorii publiciști români se află în temniță: Dr. Ioan Lupas profesor, George Stoica și Voicu Nișescu trestrei la Beghedin, A. C. Domșa la Cluj și N. Mitru la Timișoara. Fără a mai socoti pe martirii slovaci, ca Hlinka, Iuriga, Šrobar, Porubsky, Marschal etc. și pe numeroșii ațitatori socialiști.

Toate aceste suferințe sunt pentru mărirea libertăților ungurești în preajma congreselor dela Berlin.

— Adunarea poporală dela Săliște.

Dr. N. Comșa ni scrie următoarele: În raportul d-voastre despre adunarea poporală din Săliște, ținută la 30 Aug. se zice, că s'au prezentat la adunare cam la 400 de ascultători.

Ni-se pare a se fi străcurat o greșală de tipar în raport, zicându-să 400 în loc de 4000 sau poate 400 de ascultători în loc de 400 de alegători.

De fapt au fost reprezentate la adunare toate cele 25 de comune ale cercului electoral Cristian prin aproape 400 din cei 545 de alegători români, câți îi are acest cerc.

Afară de alegători au mai fost la adunare cam 2500 de bărbați și vre-o 1000—1200 femei. (La noi și femeile iau parte activă la toate manifestările naționale).

Eu am luat parte la multe, frumoase și înălțătoare adunări populare în diferite ținuturi — mai ales când am fost deputat — dar puține am văzut atât de reușite ca adunarea de acum din Săliște.

Ignită fiind, prin greșala din raportul d-voastre, mândria mărginenilor de aș fi împlinit și de data asta, ca totdeauna, datorită de români, vă rog să modificați raportul D Voastre în înțelesul spuselor mele.

— Incidentul d-lui ministru Carp.

Ca privire la acest incident comisarul Schadt din Brașov declară corespondentului din Brașov al ziarului »Bud. Hirrap« că ar fi primit știrea că două automobile vin cu o înțeață nebună spre oraș și au tăiat pe un copil.

Am întrebat, zice Schadt, pe telefon la spital, dacă copilul a fost transportat acolo, dar mi-s'a răspuns că nu a fost adus acolo. Am dat ordin unui sergent de stradă ca să caute pe automobilisti. Ministrul Carp a venit însoțit de alți trei domni la poliție și s'a recomandat. Schadt afirmă că ar fi primit pe ministru în mod foarte politicos și i-ar fi oferit loc de șezut și ar fi dresat un pro-

ces verbal pentru înțeața prea mare a automobilului. El mai afirmă că ar fi fumate-i drept dar nu a avut o atitudine incorectă sau necuviincioasă.

Procesul verbal a fost trimis ministrului de interne, contelui Andrassy. Prefectul a interogat pe comisar.

Mâne în ședința consiliului comunal va fi o interpelare în afacerea asta.

Declarațiile acestea făcute în propria cauză nu ar putea avea crezare deplină, decât numai în cazul când dl ministru Carp însuși le-ar confirma și este sigur că dl ministru nu a ridicat o plângere fără a avea un motiv serios pentru asta.

— B. P. Hașdeu. Ieri s'a împlinit un an de când s'a stins în liniște, în misticul său castel din Câmpia, una din cele mai strălucitoare inteligente din câte a avut România, B. P. Hașdeu.

La asemenea zile se cuvine să ne amintim cu pietate de oamenii noștri mari.

— Procesul »Foi Poporului« se va pertracta în 24 Septembrie n. c. înaintea curții cu jurați din Cluj. Acuzat e dl Silvestru Moldovan. Articolul incriminat, amintind măcelul din Pânade și Sân-Petru, cum și isprăvile episcopului Párvy cu preoții slovaci, îndeamnă poporul român a lăsa urmașilor limba, legea și obiceiurile, curate, așa cum le au erezit dela strămoși.

— Oprirea sărbătorii lui Tolstoi. Mai toate ziarele, din Rusia, între cari »Nowoje Vremje«, »Rjetch«, »Slowo«, »Russ«, publică articole în contra ordonanței sinodului privitoare la prirea sărbătorii lui Tolstoi declarând că renunțarea la sărbătorirea aceștia ar fi o sinucidere națională, deoarece sărbătorirea nu se adresează activității teologice, ci personalității unui om mare și importantelor sale opere.

Numai ziarul »Russkoje Snamja«, organ al extremei drepte, aprobă ordonanța numind pe Tolstoi idolul tuturor anarhiștilor și cari merită disprețul tuturor oamenilor adevărați ruși.

— Luccheni își cere grațierea. Luccheni ucigașul reginei Elisabeta, a adresat M. S. Regelui Francisc Iosif o rugare, prin care să roagă că din prilejul jubileului împărătesc, M. Sa să intervină pe lângă guvernul elvețian pentru grațierea sa.

— Ceva din viața lui Constantino. Unul din cei mai mari tenori ai lumii și cel mai mare al Spaniei, Fiorentino Constantino, a reputat un succes extraordinar pe scena operei din Berlin cu Rigoletto.

Celebrul tenor s'a născut acum 38 de ani la Bilbao unde părinții săi de abia aveau cu ce trăi. Tânărul Constantino învătă meseria de mecanic și imediat ce termină ucenicia pleacă în Buenos-Aires, unde intră într'o uzină. Frumoasa sa voce atrase atențiunea camarazilor și a șefilor săi. Unul din șefii îl prezintă directorului operei din acest oraș, care fermecat de vocea lui Constantino, consimți să-l învețe opera Dolorès. Și e de notat că tenorul nostru nu știa să citească nici să scrie.

Debutul său fû un succes atât de mare în cât a fost imediat angajat de opera din Buenos Aires pe 2 ani cu câte 80.000 lei anual, lucru care i-a permis lui Constantino să învețe în liniște muzica. După ce cuceri gloria în America a cântat la Madrid ap i în Italia și acum la Berlin.

— Descoperirea unui tablou de Tizian. Pictorul vienez Eduard Dussech a descoperit în castelul Freudenthal din Silezia, un tablou de

Tizian, necunoscut încă. Tabloul reprezintă o madoană cu copilul Isus și se crede a fi fost proprietatea marelui Duce Eugen, maestra al ordinului teutonic. Tabloul este datat dela 1534 și este în mărime de un metru 60 de centimetri.

— Nenorocirea unui aeronaut american. Iones Oliver s'a înălțat în aier Luni d. a. în fața unui număr public în Waterville (Statele-Unite). În mulțime se aflau copiii și nevasta lui care și ea adeseori însoțea pe soțul ei în excursiunile sale aeriane. Balonul numit »Bumerang« plutea la 170 metri înălțime în aer, când spre spaima publicului privitor o limbă galbenă de foc se ivi pe aerostat. Focul a cuprins întreg învelișul balonului, Iones văzând primejdia, a deschis ventilatoarele și s'a retras în colțul cel mai depărtat al balonului. În momentul următor s'a întâmplat o explozie puternică, svărlind pe Iones din balon. Nenoroitul om a căzut la pământ și a murit pe loc. În țipete dureroase și desnădăjduite soția sa cuprinse cadavrul mortului. Iones a fost membrul clubului aeronaut american și numele lui a devenit cunoscut prin invențiunea aeroplanului Langley. În practică planul său n'a izbutit, dar amănuntele sale au obținut numeroase transformări practice pe terenul navigațiunei aeriane. În timpul din urmă Iones a construit o mașină de sburat mai grea decât aerul cu care a și câștigat premiul »Scientific American«. Balonul »Bumerang« nimicît acuma a produs odată o mare panică în New-York. Iones experimenta pe atunci deasupra râului Hudson-River și la debarcare »Bumerang« s'a ciocnit cu un tramvai electric care trecea pe acolo.

— Incendișii din Sтамбуl. Mai mulți proprietari au anunțat pe sultan că pun la dispoziția incendiștilor terenuri și locuinți pentru ajutorarea lor. Incendiștii sufăr în cea mai mare parte de o lipsă completă de resurse.

— Teatrul naturii din Franța. Teatrul naturii din livadea Catelană, a reprezentat zilele trecute »Dalila« tragedie în cinci acte C. Lounsbéry și tradusă din englezește de Gabriel Negoud.

Rolurile de căpetenie au fost ținute de dl Max, conaționalul nostru, care a jucat rolul lui Samson, alătura de frumoasa Cora Laparcerie în Dalila. Teatrul de verdeață cum e numit teatrul naturii, ia un avânt nefermărit în Franța.

— Părai cărunt își redobândește culoarea primitivă primitivă prin apa »Arabela«, care nu-i o vâpsea, nu murdărește și se aplică foarte simplu.

O sticlă 5 cor. De vânzare exclusiv numai la Wachsmann Jenő és Tsa drogherie Szabadka.

— Aviz! Abonenții cari au primit cartea »Iobăgia« de Ioan Russu-Șirianu și n'au trimis încă prețul ei sunt rugați prin aceasta a trimite suma de 3 cor. 30 fileri.

Din public.

O modestă interpelare.

«Nu păcătui asupra mulțimei cetății».
Is. Sir. 7. 8.

Interpelarea o adresăm către dl Ioan Nesztor de Dezmer, curator primar și inspector de școală al românilor de legea unită în Cluj. Pentru ce o facem în public și în mod neobișnuit în biserică, se va vedea din textul interpelării.

Domnule prim-curator și inspector de școală! Mai înainte de a ne face interpelarea, permite-ne să ne întoarcem cu șase ani înapoi și să vedem ce a fost atunci în Cluj?

Bancă de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de blurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Se caută **Un scriitor** cu praxă kancelaria avocatului Dr. GEORGE OPA, Buttyin. Reflektanții să se adreseze lui.

Un candidat de avocat

român, cu praxă

care câpătă numai decât aplicare în kancelaria avocatului MIHAI VELICIU din Bișineu. — Reflektanții să se adreseze numelui avocat de-adreptul.

Se caută o bună menageră

(vârsta între 25—30 ani) la un domn singur, care locuiește la Iași și în România. Condițiuni favorabile, iar pentru deslușiri a se adresa la administrația ziarului »Telegraful Român«, Sibiu, Str. măcelarilor 45.

Aviz!

Am onoare a aduce la cunoștința publicului românesc că cu începere dela 1 Septembrie st. nou mi-am deschis în Arad (str. Iozseffőherceg nr. 20)

cancelarie advocațională

Dr. Romul Veliciu avocat.

Alexandru Văleanu

Magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie ortopedică. Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Főtér).

Beșici de gumă americane, beșici de pește — franțuzești. —

Prezervative femmeiești, Ciorapi de gumă, suspenzoare, bandaje, mănuși, bandaje „Diana“, — irigatoare. —

Execut după comandă medicală ghete ortopedice pentru picioare ori-cât de bolnave și dure. — roase. —

APĂ MINERALĂ PHÖNIX DIN BUZIÁS

IN PRIVINȚA EFECTULUI PENTRU BOALELE DE RINICHI ȘI BĂȘICĂ INTRECE TOATE APELE.

La gust e plăcută, puțin acrie, nu e feruminoasă și abundează în acid carbonic. **Apă de masă neobișnuit de răcoritoare.** Intrebuințată pentru cură de beut, pentru boale de rinichi și bășică, pentru formațiunea petrii de bășică și înisipare, pentru catarul organelor de respirație și de secrețiune s'a dovedit de un efect eminent.

PROSPECTE trimite gratuit administrația izvorului: Direcțiunea stațiunii balneare Muschong — în Buziás. Depozit general: STAUDT MIKLOS, Arad, Boross-Béni tér 22. Telefon Nr. 654. Se poate câpătă la toate prăvăliile de coloniale.

Reclama e sufletul comerțului.

Kovács István urmașul lui FARKAS J. fabricant de trăsuri. Temesvár Józsefváros, Fröbel utza 58 (casa proprie). Fondat în 1866. Mare depozit. Fondat în 1866

Are trăsuri noi și reparate. Primește reparații, lucrări de faur de lemnar și de lăcuț.

Nicolae Nikelsz mecanic. **Chichinda-mare**

Mare magazin de mașini de cusut și biciclete, precum și toffel de părți constitutive, fabricația cea mai excelentă și de-o calitate eminentă.

Efectuește tot felul de reparații la mașini de cusut, biciclete și gramofone

pe lângă prețurile cele mai favorabile și chizășie. Condiții favorabile pentru plățire în rate lunare ori săptămânale.

Cele mai bune bandaje de hermă, de pânteci, suspensorii, irigatoare, injectoare și articole de cauciuc, (gumă), ciorapi de cauciuc se gătesc la

Carl Koch Timișoara (în oraș). Depozit de toate articolele pentru căutarea bolnavilor.

Lucza Jozsef

atelier chimic pentru curățitul hainelor **Seğhedin (Szeğed), Laudon u. 9**

Primește: curățirea și vâpsirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, haine de doliu mai departe

curățirea penelor de pat

cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf.

Comandele din provincă să efectuească imediat și prompt.

Prăvălie românească.

Gabor Beres

CLUJ, (Kolozsvár) Kossuth Lajos u. 7. Telefon 654

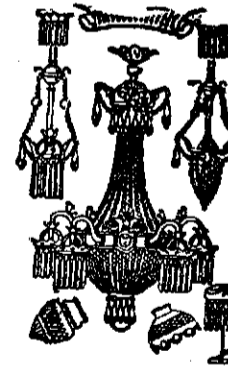
Montare de iluminat cu electricitate, montare de telefon, sonerii electrice, parafulgere.

Magazin stabil :

lămpi în formă de lustru, și de brațe de pereți

precum și tot felul de obiecte pentru **electricitate**

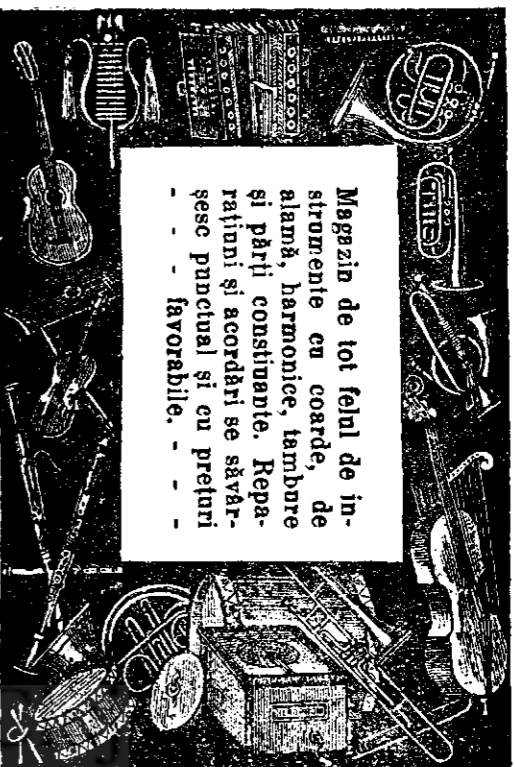
Reparaturile le săvârșesc pe lângă garanție așa în loc, ca în provincie.

Kellemen Antal,

fabricant de instru-
mente muzicale.

Nagy.
Kikin.
da.
strada
Korona-
herczeg
nr. 7.

Magazin de tot felul de in-
strumente cu coarde, de
alamă, harmonice, tambure
și părți constituante. Repa-
rațiuni și acordări se săvâr-
șesc punctual și cu prețuri
- - - favorabile. - - -

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

George Iancovici

ARAD, Forray utca 2 SZ.

Principiu:
Câștig puțin, circulație mare.

Au sosit noutățile de toamnă!
Aduc la cunoștința p. st. public că în
prăvălia mea s pot vedea următorii ar-
ticlii de curând sosiți :

Cumpărări nu sunt obligate.

Postavuri de costumuri en-
glezești colorate, flaneluri de
halaturi de lână și de erme-
lin, barcheturi, tenisuri.

Mă ț a s u r i pentru bluze la
modă, asortiment bogat.

Albituri femeiești gata, până
de ață și parmut, șifoane. Co-

voare, perdele, fețe de pat și
de masă. și mulți alți articlii,
cari nu se pot toate înșira.

Postavuri de reverenzi so-
site acum, brâuri preoțești
de culorile roșu, vânăt și
negru.

GROSZ Nagy Ferencz,

farmacia : : farmacia : :
cist : : Debrezen : : Arany egyptarva

Hajdusági
Bejarszpedr. d.

MUSTATA E FRUMOASA
dacă înțebuintezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și
potrivirea mustetelor, pregătită
din materie neunsuroasă. Efec-
tu] se vede foarte iute și
cu siguranță. Scutit prin lege.
Un botan 50 fill. Prin poștă
se trimis numai 3 borcane cu
2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT

PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

in culori blond, brunet sau negru. Efect la moment.
O singură vopșire e de ajuns, ca părul sau musta-
ta o lună să albească culoarea ce o dorește. Nu înă-
sprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori
și ce culoare 4 cor.

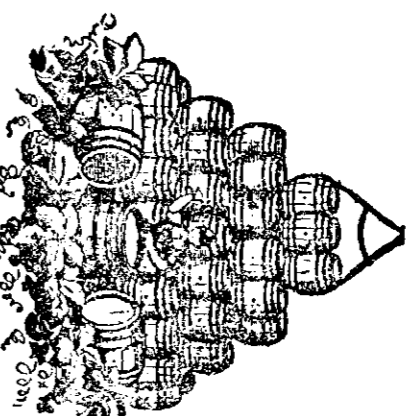
Schuller Gașpar, neguțator de bu-

P E C S

E mai presus de orice
concurență prin magazinul
său bine asortat potrivit ce-
rințelor timpului. Face din
materialul cel mai bun

butoaie de vin
de bere și de spirt,
putini și căzzi
cu prețuri cel mai favorabil.
Depozit permanent în hu-
taie gata.

La chemare se duce ori-
unde.

Jambrik József

auritor, văpșitor
de biserică, pregător de cadre (rame) aurite
SEGHEDIN.
(Szeged), strada Kelenmencu nr. 4.

PRIMEȘTE orice lucrări noi și reparări
altare, amvane, cruci, prapori (steaguri),
icoane și cadre (rame), precum și renova-
rea și văpșirea obiectelor bisericiești cu aurul
— cel mai bun care nu-și perde fața. —
Preturi favorabile și
executare cu punctualitate.

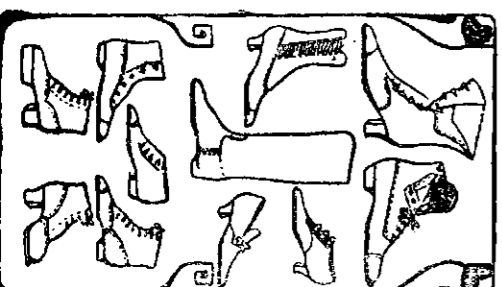
Fritsch & Comert

atelier de ghețe.

MEDIAȘ.

Cea mai bună pro-
ducțiune de tot felul
de ghețe și panto-
fărie. : :

Lucru de mână garantat.

Acuma a sosit

Untura de peste proaspătă
de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

Incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

TUNNER CORNEL

industrie de marmoră și granit.

Telefon 856.

Telefon 856.

Jozsefváros, Hunyady ut 4, Telefon 280.

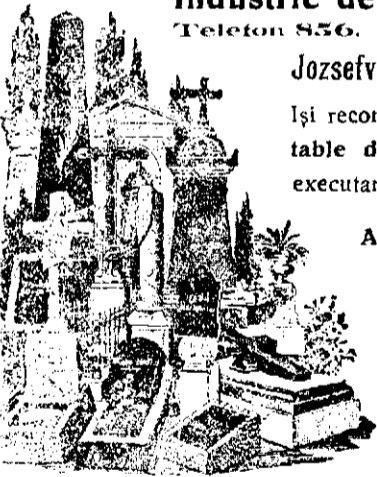
Își recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de marmoră, statui, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu prețuri moderate.

Având un magazin bogat, livrez mai ieftin ca ori ce concurență.

Recomandându-mă on. public, cu stimă

TUNNER CORNEL

măestru de sculptură în piatră.

HAMMER ZS. és TÁSRA

măestru de articole electrice și fabricant de balanțe (cântare).

ARAD, Piața Boros-Béni, Nr. 1. (în casa dlui Dr. Sever Ispravnic).

Mare atelier de reparaturi speciale. Mare magazin stabil în biciclete fabricații engleze, americane și germane. Singurul vânzător al mașinei de cusut celebre „VICTORIA”, „OPPEL”, „SINGER” și „MINERVA” cu suncica în formă de roată. Magazin de balanțe decimale și de bucătărie.

Mare asortiment în părți de mașini de cusut, articole de montate biciclete și articole de electricitate.

Tot felul de reparațiuni în bransa a Aceasta pe lângă prețuri moderate și garanție.

Cumpărați
dela administr. ziarului „Tribuna”
ARAD, Deák-Ferencz utca Nr. 20

„Cantorul Bisericesc”

Op aprobat de forurile bisericești competente, aranjat
de George Bujigan învățător în Deliblat (Temes m.).

Cea mai bună carte pentru cântarea și
tipicul bisericesc, cuprinde rânduiala
vecerniei, utreniei și liturghiei pe 8 gla-
: : suri, aranjate foarte practic. : :

Fericirile minciului care se cântă dela fericirile vești fi...
pentru fiecare sunt de rând ce va cădea în vre-o Duminică,
anume : Din canonul unui apostol, Mai mulți apostoli, Un profet,
Un mucenic, Mai mulți mucenici, Un arhiereu, Mai mulți ar-
hierii, Un cuvios, Mai mulți cuvioși, Un cuvios mucenic, Mai
mulți cuvioși mucenici, O muceniță muere, Mai multe mueri
mucenice. O cuvioasă muere, Mai multe cuvioase mueri. Pri-
pelele tuturor sărbătorilor și sfinților de peste an, cu psalmii
cei aleși. Podobiile glasurilor. Rânduiala serviciului la Nașterea
Născătoarei de Dumnezeu. Înălțarea sfintei cruci. Sfta Para-
schiva. Sftul m. m. Dimitrie. Sftii Arhangeli. Intrarea în bise-
rică. Sfântul Nicolae. Nașterea Domnului, 26 Decembrie, Du-
minica după Nașterea Domnului. 27 Decembrie sft. m. Stefan.
Tăierea împrejur a Domnului și sfântul Vasilie. Botezul Dlui.
Sfântul Ioan Botezătorul. Sfinții. Trei ierarhi. Intimpinarea
Domnului. Sfinții : 40 de mucenici, Banavestire. Sfântul mu-
cenic George. Sfinții Constantin și Elena. Nașterea Sfântului
Ioan Botezătorul. Sfinții apostoli Petru și Pavel. Sfântul pro-
fet Ilie. Schimbarea la față. Adormirea Născătoarei de D-zeu.
Tăierea cap. sfântului Ioan. Fericirile sărbătorilor și ale sfin-
ților. Priveghiarea de Miercuri și Vineri din săptămâna a cincina
a postului mare. Duminica Floriilor. Priveghiarea din Joia
patimilor. Vinerea patimilor. Rânduiala înmorm. din Sâmbăta
patimilor. Invierea Dlui, Duminica Tomii. Înălțarea Domnului.
Pogorârea Duhului sfânt. Duminica tuturor sfinților. Tedeum
la ziua împăratului. Rânduiala cununiei. Înmormântarea mire-
nilor, pruncilor și în săptămâna luminată. Rânduiala parasta-
sului. Troparele sfinților de rând cu condacele lor. Troparele
și condacele Sriedului și Pentriostasului. Tipicul bisericesc
pentru toate cazurile tipiconale de peste an. Adans.

Cartea se estinde pe 444 pagini octav mare
hârtie fină, tipar roșu și negru pe 2 co-
: : loane. Litere latine. : :

Prețul unui exemplar broșat 10 coroane. Legat în
pânză frumos aurit și provăzut cu coverță (scuti-
toare. tock) 12 cor. Legat cu călchiul de pele
aceiași auritură 14 cor. Intreg în pele auritura
veritabilă de Lyon 16 coroane, plus porto.

Cartea a fost primită de foile eclesiastice cu multă
căldură. așa : «Foaia Diecezană», «Biserica și Școala»,
«Telegraful Român», «Revista Teologică». «Unirea», o re-
comandă tuturor celor ce să ocupă cu cantarea și tipicul
bisericesc. Tot asemenea «Tribuna», «Lupta», «Libertatea»,
«Poporul Român» etc. precum și o mulțime de scrisori
de felicitare documentează rara apariție a unei cărți atât
de bine întocmite pentru cantorii biserici noastre.

Să recomandă tuturor institutelor preparan-
diale și teologice, preoților, învățătorilor și
cantorilor bisericești.

Compactare de model!

Johann Nedits

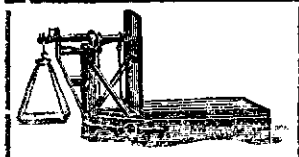

Ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mecanic.

Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

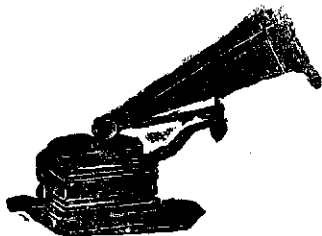
Biciclete,
Fântâni,

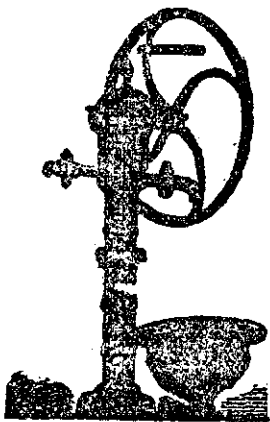
Cântare,
Pumpe,

Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.

Conducte de cauciuc, și
Gramofoane,
cu prețurile cele mai ieftine.

Repara-
turile, sau
ori-ce co-
mande vor
fi executa-
te cât se
poate de
bine. - - -

Prin reclamă la progres!

TRISKA J.

Primul depozit de pianе
din tot Ardealul.

Kolozsvár (Cluj)
Sétatér utca Nrul 10
Recomandă pianurile și
pianetele sale provenite din
fabricile celebre din țară și din
străinătate precum și
atelierul său de reparaț
instalat din nou, în care pianu-
rile vechi și stricate să re-
pară repede, prompt și estin cu
mijloace moderne.

Pianuri cu chirii ieftine.

LISKAI JÁNOS

turnătorie de obiecte de bronz, aluminium, aramă,
argint și firme.

Kolozsvár, Honvéd u, 36.

Pe lângă prețuri estine se fabrică numere de uși, in-
scriptiile de uși, table pentru medici și advocați,
execuția cea mai frumoasă.

Mai departe se fac embleme turnate și
și garnituri de morminte, galvanoplastice
și clișeuri după fotografii sau desemn.

Comande din provincie se exe-
cută prompt și exact!

Mare succes. Invenție nouă.

Dinții susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele mistuirei, cari na-
tural au înriurire asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e
mai scump tesaur din lume, de aceea vă recomand noua
mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér“ a lui Nádler

care și cei mai negligeați dinți îi curăță depărtându-le
negreala sau gălbineala
îi face albi ca și zăpada

O singură experimentare adeverește, că „Hófehér“ e
mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în
el praful care să frece, care se pune pe gingei și
între dinți și ducând smaltul de pe dinți produce du-
reri de dinți și de gingei. Nu conține săpun, ca altele.

»Hófehér« e un lichid produs din sucuri de plante pe
cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil., care ajunge 1—2 ani.

Se capătă la:

Nádler Lajos

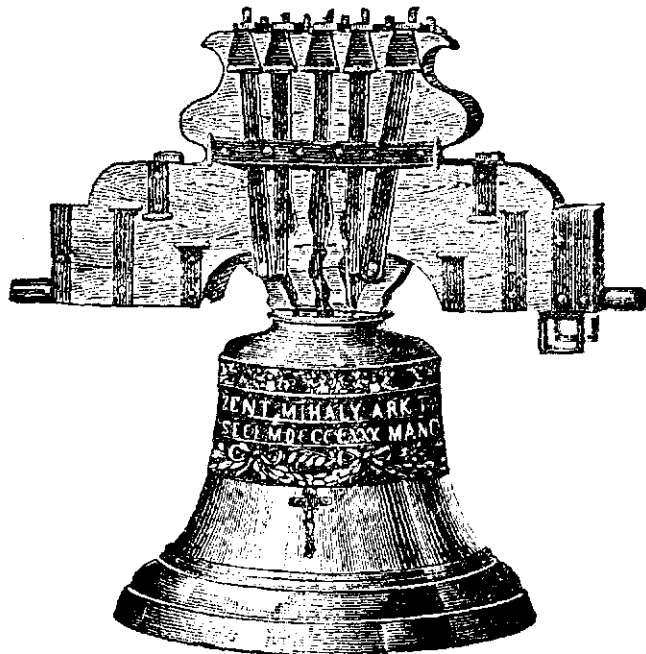
ARAD, în depozitul din **Andrássy tér 20,**
Locul fabricii: **Varjassy József utca 32,** (casa proprie).

Sub scutul legii și patentat!

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote)
de construcția cea mai nouă cu sul sucitor
în Sighișoara (Schässburg-Szegesvár)

::: PIAȚA DE SUS NR. 168. :::

Firma aceasta există dela anul 1822 și si bicură de un renume bin; să
recomandă deci tuturor comunelor bisericăști pentru

a lifiera și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și scaune de
clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele
mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici
sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primște și în rate.